

væsentlige Del af Produktionen og samtidig at nægte de gode Selskaber den af dem selv ønskede Assistance og endvidere Kontrol med de Boligselskaber, der maa betegnes som Vildskud. I Sverige derimod foreslaar Regeringen Rigsdagen — foruden at indrette en Boligfond til Beløb af foreløbig ca. 200 Mill. Kr. — at udskrive en Priskonkurrence om Standard Byggemateriale og hertil bevilge 25.000 Kr. og at bevilge 75.000 Kr. til Rejsestipendier til Arkitekter, Bygmestre og Arbejdere i Byggefaget saavel som til Personer, som ønsker at uddanne sig med Hensyn til Boligspørgsmaalets hygiejniske Side. I Sverig har fremdeles Købstadforeningen nedsat et „Bostadsraad“, som udfører en ret stor Virksomhed paa Boligomraadet. For Norges Vedkommende bidrager Staten 25.000 Kr. aarligt til Foreningen Norsk Forening for Boligreformer, hvorhos Kommunerne i Almindelighed bevilger Foreningen Aarsbidrag efter en Norm af 2 Øre pr. Indbygger. Fremdeles har den norske Stat ydet ekstraordinært Bidrag paa 8.000 Kr. til Bygmesterkursus, Byggematerialeudstilling etc. Herhjemme bidrager Staten 20.000 Kr. aarligt til en i og for sig fortræffelig, men dog efter sin Natur ret sekundær Sag som Kolonihaverne, men intet til Boligselskabernes Virksomhed.

Fællesorganisationen kan med disse Bemærkninger tiltræde Boligkommissionens Forslag i den nævnte Skrivelse af 14. April 1920, kun at man vil mene, at det vil være nødvendigt at give det Boligraad, som det formentlig er Kommissionens Mening at foreslaa nedsat, og som Boligkommissionens Mandats Udløb den 1. Marts 1920 formentlig gør end mere paakrævet, de fornødne rigelige Virkemidler, idet der navnlig bør knyttes Teknikere til dets Sekretariat. Vi skal angive de Opgaver, som Boligraadet efter Bestyrelsens Mening vil forefinde.

1. Finansforhold. Indtil et Forslag om en Boligbank, som formentlig vil vise sig nødvendig at gennemføre, bliver vedtaget, vil det være en Opgave for Raadet at føre Forhandlinger med Banker, Sparekasser, Forsikringselskaber, Overformynderiet, Legater, Klostre, Kirker etc., om at disses Midler i et vist fornødent Omfang stilles til Raadighed ved Prioriteringer af det almennyttige Boligbyggeri, medens ofte nu de almennyttige Formaal maa vige til Fordel for andre Interesser. Endvidere vil Boligraadet kunne give almindelige Indstillinger om de Midler, som er nødvendige som Tilskud og Laan til almennyttigt Boligbyggeri efter Laane- og Prismarkedets Tilstand, samt efter Anmodning af Ministerier og andre Myndigheder give Indstillinger i de enkelte Sager.

Selv om Kommunerne efter de nugældende Tilskudslove har en betydelig Indflydelse paa Tilskudssager, vil en vis Centralisation sikkert altid være nødvendig, dels fordi de forskellige Kommuners Boligforhold griber stærkt ind i hinanden, dels for at medvirke til at hindre den almindelige Tilstrømning fra Landet til Byerne, endelig paa Grund af den betydelige Rolle, som Spørgsmaalet om Boligforholdene for Statens Tjenestemænd spiller.

2. Byggeriet. Her vil det være en Opgave at arbejde for Genindførelsen af de faste Byggekontrakter, som Boligkommissionen i Skrivelse af 14. April 1920 peger paa. Fremdeles at fremme og stille til Offentlighedens Raadighed en Prisstatistik saavel for Materialer og Entrepriser som for de fuldendte Byggeforetagender. Til den Form for halvoffentlig Byggevirksomhed, som Boligselskabernes Virksomhed maa siges at have udviklet sig til, hører formentlig et offentligt Byggeregnskab.

3. Byggemaader. Boligraadet bør interessere sig for nye og eventuelt billigere Byggemaader, gode og praktiske Tegninger over Lejligheder og Huse, Standardisering af Hustyper og Forholdet med Hensyn til vor hele Bygnings- og Brandpolitilovgivning og Indstilling om Dispensationerne herfra. Desuden vil Raadet kunne afgive Indstillinger til Myndighederne, naar disse maatte ønske det, og yde Kommuner, Boligselskaber og Private Vejledning i tekniske og andre Sager vedrørende Boligforhold.

4. Arbejdsforholdene. Raadet bør undersøge Størrelsen af de almindelige Mesterhonorarer, naar Arbejdet udføres for offentlige eller halvoffentlige Virksomheder, samt Mestrenes Overenskomster med deres Arbejdere og herunder virke for, at Arbejdsoverenskomster afsluttes saaledes, at Byggeriets Priser kan beregnes med Sikkerhed, at Overenskomsterne overholdes fra begge Sider, og at Tilgangen til Fagene og Byerne er fri for saavel Lærlinge, Svendene og Arbejdere.